

Sunde køer dør ikke

Team Syd besætning 1

Opfølgning

April 2016

Sine, Søren, Dorte

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Sidste møde

- Aflivning frem for selvdød
- Inddragelse af besætningsdyrlæge (Kim); ketosesticks ved NYK (problem - ikke alle køer separeres fra!)
- Optegnelser – landmands opfattelse/synliggørelse: liste udleveres med grøn (mål)/rød (status quo) - Sine
- Obduktioner: Sine
- Opstartsbesøg i januar 2016: Søren + Sine + Kim(?)

Status - dødelighed

		Antal tilfælde per md. april 2015 - marts 2016												Sidste 12 md.	2015	2014
		Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Antal		
Gennemsn. ant. køer (årskøer) i besætningen i perioden	Total	631	622	634	627	612	623	653	678	672	654	639	635	639	631	551
	1. kalvs	123	120	122	121	118	139	167	191	209	220	231	234	166	139	132
	2. kalvs	188	188	187	182	177	172	167	161	148	135	136	144	165	177	181
	ældre	320	314	325	324	317	312	319	326	315	299	272	257	308	315	238
Antal kælvninger		41	37	47	42	42	72	90	78	79	38	32	35	633	647	511
Antal kælvninger 1. kalv		8	5	14	7	13	39	37	13	41	3	7	5	192	205	61
Antal indkøbte køer		19	45	4	0	0	0	102	0	10	15	117	7	319	341	538
Antal indkøbte kvier < 8 uger fra forv. kælvning		0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	0	0	11	15	57
Antal indkøbte drægtige kvier > 8 uger fra forv. kælvning		0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2	3	8
Antal indkøbte ikke drægtige kvier		3	10	18	13	38	9	35	35	10	2	1	10	184	187	8
Salg til levebrug		14	21	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	36	87	292
Slagtede		12	19	14	8	16	18	73	34	29	33	109	34	399	293	157
Aflivede		0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	6	14	0	0
Selvdøde		4	4	6	7	5	7	5	7	13	12	4	5	80	75	55
Procent døde køer samlet														14,7	11,9	10

Status-obduktion - virkelighedens data

Cow number	Cause of death	Sick; Datum	Died, datum
1906	Septic. Fed med i a m. efter 10-12 uger smeltet vak. akut krumme, serøst blod. indlagt i m. m. blod. indlagt i m. blod.	11/1-16	20/1-16
45412 2582	10/2-16 el. isb. beh. (640 22/12-16.	22/12-16	25/12-16
47568-3228	YD, VB el. isb. ingen beh.	24/12-16	25/12-16
47560 3159	my. i d. ledet 10 dg. svælske vætsker, bygnings - aftryk		29/12-16
17454-1920 9034	mellem, vandsigt, angittet, ingen andret afkod, blod efter behandling		1/3-2016.
17454-1920	mellem, lort, blod v. beh. 1/3-16 køll lever, amygdose, køber, Nd; hvide	27/12-16	1/3-16
58558-5220	eftryk. Hvid 2,0, køgend ≥ melena 24.5 Bl. bl. Hvar, + kelose, frees test! BP		7/3-16
19027 2220	ke. d. fed. F. kalv - norm. ingen god periode mægt fed. el. isb.	?	11/3-16
454120 2675	Coli		16/3
47972 2660	Coli		21/3
454120 2690	magbioet. na. kelose + kalv uden for bar ca 7 md.		27/3
1515	berbet. + fedt lever + mægt fed.		27/3
47560 3194.	ber bet. port mørkem 39.5°C ej beh.		20/3
454120 2530	michel poof		30/3

454120
2329

1/3

531400 2223 15 dg. efter kalv. uds. d. fedt efter 3/4.

Status - obduktion

Døde Køer										
dato	konr	DEK	Dødsårsag - beskrivelse ejer	Obduktion - dyrlæge (+ initialer)						
	?-2060	ca 2 mdr pp	selvdød?	SM: blød nyre, gasudspilet fedtvæv, luft i muskellag						
	2522	7 mdr pp	selvdød?							
	3003	1mdr	Hosltein - tykt forben + has - aflivet							
	5432	11 dage	?	Blodig diarre, akut peritonitis, amyloidosis, fedtlever						
	1777	10-11 mdr	?	VSLD						
	3112	9 dage	kvie, for tidl kælvning/lille							
	2526	2 mdr		akut peritonitis, blodig indhold i tyndtarm, væske i bugihule + lungehule, fedtlever, organer udtaget						
	2584	14 mdr		blodig diarre, akut peritonitis, blød nyre, fedtlever						
	2979	1 mdr	lille kvie milking?							
20.1.	956	2 dage pp	ben	iflg dyreregistrering vanskelig kælvning med dyrlægehjælp						
21.1.	2968	1 mdr	ben							
29.1.	2721	14 dage		hæmorrhagisk oment + fedt, tyndtarm og løbe med rødt indhold. Bør; sort flåd; hul? Fra obduktion? Ell						
30.1.	5379 eller 3379		?							
31.1.	1789			oment og fedtrødt med luft. Olielign indhold i abdomen? Fedt? Fedtlever. Tyndtarme hæmorrhagisk						
31.1.	2424			som ovenfor. Mere blod i løbe.						
	2623		ben							
	3006		ben							
8.2.	2574	22 dage		huld 2,5 men fedt indeni. Mega fedtlever. Ellers iab						

Status obduktion jan-dd

28 stk på liste

- Hæmo GI/løbesår: 12-14 stk
- Børbet + evt. fedtlever + ev. løbedrejning: 4 stk
- Mastitis /coli eller lign: 3 stk
- Ben: 4 stk
- Andet + ?: resten eks. i forbindelse med kælvning og ikke obduceret

Mistanker:

Foderkvalitet og opstart

Almen sygdomserkendelse

Status prøver:

- Køer:
- Foder:

Nye erkendelser

- Obduktioner:

Hæmorrhagiske GI lidelser under tilbagetog?

Dør af almindelige sygdomme; MF, BB; > erkender de overhovedet sygdom > griber de ind? > griber de forkert ind?

> Skal der etableres mere fokus på undervisning i sygdomslære mm.

- Besætningsbesøg i januar 2016;

'Elendigt grovfoder' + Frasortering 'glipper' pga nærig ejer > skal vi interagere udenom med Banken og bede dem hyre maskinstation næste sæson?

- Målet helliger midlet;

Jørn Erri involveret i besætning på ejers initiativ

> Hustru 'tror' på ham = tillid

> toksinbinder introduceret /ikke vaccination

>bedring; ingen blodig GI siden slut febr

MEN nu løbesår!!

- Mulig indgriben fra bank:

Møde med Sine + Kim (besætningsdyrlæge); kan man tillade sig at være ærlig? 'Inkompetente' landmænd?

Forslag om maskinstation til grovfoder på sigt.

Foreløbig støtter banken, men på lånt tid!

Gårdråd er oprettet forrige uge; ny konsulent + ressourceperson er tilknyttet – kontakt skal tages af Dorte/Sine

Ejer's erkendelse af problem

- Møde januar; tilsyneladende ingen erkendelse af hvor mange køer der døde
- Status; mere og mere bevidst om 'omfanget' (pt ~15%)

Plan

- Død>< selvdød; registreret aflivede siden januar
- Sorterings gate? Bank ind over?
- Møde med besætningsejer og hustru sammen – Sprogbarriere
- Besætningsdyrlæge/Dorte/Sine + evt. ressourceperson fra gårdråd: oplæring i sygdomsdiagnostik inkl. malkere strategi for frasortering til ugebesøg?

Huld

- Goldhuld over 3,5 i snit (dog Kim vurderer højere end resten af praksis!)
- Stor spredning
- Øger risiko ved opstart
- Repro-styring...% heattimer – egen inseminering